

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 259.713 van 13 mei 2024
in de zaak A. 230.987/VII-41.871**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Catherine Van Cutsem
 kantoor houdend te 1060 Brussel
 Berckmansstraat 89
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE
VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN,
kantoor houdend te 1070 Brussel
Ernest Blerotstraat 39

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 5 juni 2020, strekt tot de cassatie van arrest nr. 235.664 van 29 april 2020 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 13.999 van 8 oktober 2020.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marijke Sterck heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 oktober 2023.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Catherine Van Cutsem, die verschijnt voor verzoekster, is gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marijke Sterck heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoekster dient op 28 augustus 2019 een volgend (tweede) verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beslist op 29 november 2019 tot de niet-ontvankelijkheid van deze aanvraag.

Verzoekster tekent tegen de voornoemde beslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op 13 december 2019. Met een arrest van 29 april 2020 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het derde middel

Standpunten van de partijen

4. Verzoekster werpt in het derde middel een schending op van artikel 149 van de Grondwet en van artikel 39/65, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet) *iuncto* artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 juni 1950 (hierna: EVRM).

Verzoekster citeert haar argumentatie uit het verzoekschrift tot nietigverklaring betreffende de aangevoerde nieuwe elementen en de beoordeling daarvan in punt 2.3 van het bestreden arrest. Zij voert aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met betrekking tot de in het medisch verslag van de vzw Constas vastgestelde littekens oordeelt dat “dergelijke littekens zijn ontstaan door een daad van geweld en verzoekster in het verleden het slachtoffer is geweest van fysieke mishandeling” en daarmee impliciet de vraag stelt naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM bij een terugkeer van verzoekster naar Somalië. Waarschijnlijk om te voldoen aan de eisen uit de arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 9 maart 2010 in de zaak R.C. tegen Zweden en 19 september 2013 in de zaak R.J. tegen Frankrijk, stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest dat “op basis van de verklaringen van verzoekster en het geheel van de voorgelegde elementen [...] echter niet [wordt] aanvaard dat deze recent zijn en de aanleiding waren voor verzoeksters vertrek uit Somalië” en “dat eventueel kan worden aangenomen dat ook deze feiten zich eerder hebben voorgedaan, namelijk in Saoedi-Arabië, toen verzoekster er werkte als dienstmeisje”. De formulering “eventueel kan worden aangenomen” toont volgens verzoekster echter aan dat het slechts gaat om een hypothese waarbij niet met zekerheid wordt uitgesloten dat de littekens feiten betreffen die zich hebben voorgedaan in een andere context dan Saoedi-Arabië,

bijvoorbeeld binnen de familiale sfeer in Somalië maar los van de huwelijksproblematiek waaraan wordt getwijfeld. Verzoekster vervolgt dat zulke “zachte” of twijfelachtige positie niet beantwoordt aan het absolute karakter van artikel 3 van het EVRM, met de noodzaak om elke twijfel weg te nemen over de oorzaak van de letsels en om te vermijden dat een verzoeker om internationale bescherming wordt verwijderd naar een land waar hij een risico loopt te worden onderworpen aan folteringen of onmenselijke of vernederende behandelingen. Vermits de motivering van het bestreden arrest niet voldoet aan artikel 3 van het EVRM zoals geïnterpreteerd door het EHRM in zijn voornoemde door verzoekster ook voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen aangehaalde arresten, acht verzoekster die motivering in strijd met artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet *iuncto* artikel 3 van het EVRM.

5. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoekster het middel.

In antwoord op de door de verwerende partij opgeworpen exceptie betreffende de ontvankelijkheid van het middel, voegt verzoekster toe dat de asielinstanties duidelijk menen een onderzoek te hebben gedaan naar een risico op schending van artikel 3 van het EVRM in geval van een terugkeer naar het land van herkomst. Verzoekster leidt hieruit af dat een schending van artikel 3 van het EVRM wel degelijk dienstig kan worden aangevoerd indien een beslissing geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

Verzoekster laat verder gelden dat uit rechtspraak van het EHRM volgt dat wanneer een verzoeker om internationale bescherming een gedetailleerd medisch attest indient, het gebrek aan geloofwaardigheid van het asielrelaas (in het kader van een eerdere aanvraag) niet kan volstaan om het risico van een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM uit te sluiten. Derhalve had de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een grondig en deugdelijk onderzoek moeten voeren naar de wijze waarop verzoekster haar littekens heeft opgelopen en welke de verdere risico's ervan zouden kunnen zijn. Met de reeds

aangehaalde motivering sluit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet expliciet uit dat verzoekster (opnieuw) kan worden onderworpen aan slechte behandelingen bij een terugkeer naar Somalië.

Beoordeling

8. Met het bestreden arrest wordt verzoeksters beroep verworpen tegen een beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen om een volgend verzoek om internationale bescherming met toepassing van artikel 57/6/2, § 1, eerste lid, van de vreemdelingenwet onontvankelijk te verklaren omdat geen nieuwe elementen of feiten zijn voorgelegd die de kans aanzienlijk groter maken dat verzoekster in aanmerking komt voor erkenning als vluchteling of voor de subsidiaire beschermingsstatus.

Artikel 3 van het EVRM

9. Verzoekster acht artikel 3 van het EVRM geschonden met het bestreden arrest, in essentie doordat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geen diepgaand en deugdelijk onderzoek heeft gevoerd naar de door haar ter staving van haar volgend verzoek om internationale bescherming bijgebrachte stukken (medische attesten van de vzw Constas), dit in strijd met een aantal arresten van het EHRM betreffende de wijze waarop medische attesten zouden moeten worden beoordeeld.

10. Zoals de verwerende partij aangeeft, bevat noch het bestreden arrest noch de aanvankelijk bestreden beslissing een verwijderingsmaatregel. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft verzoeksters volgend verzoek om internationale bescherming echter onderzocht in het licht van zowel artikel 57/6/2, § 1, eerste lid, van de vreemdelingenwet als artikel 3 van het EVRM. Net daarom kan verzoekster op ontvankelijke wijze een schending van deze verdragsbepaling inroepen.

11. Verzoekster verwijst naar twee arresten van het EHRM, waaruit zij een schending van artikel 3 van het EVRM in het bestreden arrest afleidt.

Het arrest van het EHRM van 9 maart 2010 in de zaak 41827/07, R.C. tegen Zweden, heeft betrekking op medische bewijsstukken die een asielrelaas bevestigen dat over het algemeen consistent was, niettegenstaande enkele onzekere aspecten die echter niet de algemene geloofwaardigheid van dat relaas ondermijnen.

In het bestreden arrest daarentegen wordt er eerst op gewezen dat in het kader van het eerste verzoek om internationale bescherming is komen vast te staan dat verzoeksters algemene geloofwaardigheid wordt ondermijnd in de mate dat zij haar werkelijke familiale situatie en de levensomstandigheden van haar gezinsleden tracht te verbergen voor de Belgische asielinstanties. In zijn arrest nr. 202.950 van 25 april 2018, waarvan hij de motivering in het bestreden arrest citeert en waarnaar hij verwijst, oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op concreet onderbouwde wijze “dat verzoeksters verklaringen over haar huwelijk met een man van een minderheidsclan en de daarop volgende vervolging door haar familie ongeloofwaardig zijn”. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen voegt er in het bestreden arrest aan toe dat een door verzoekster bijgebracht verslag van studenten van de UGent betreffende de beoordeling van verzoeksters relaas tijdens het eerste verzoek om internationale bescherming laattijdig is en dat geen rechtsmiddel openstaat tegen zijn voornoemd arrest van 25 april 2018. Hij merkt op dat verzoekster met het hernemen van haar verklaringen betreffende de voorgehouden mishandeling door haar familie evenmin een nieuw element bijbrengt. Reeds hieruit blijkt dat volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, anders dan in het voornoemde arrest van het EHRM van 9 maart 2010 het geval is, te dezen geen sprake is van een consistent en over het algemeen geloofwaardig asielrelaas.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beoordeelt verder de inhoud van de medisch attesten van de vzw Constans betreffende verzoeksters

littekens door deze te toetsen aan de omstandigheden van de zaak, waaronder de persoonlijke situatie van verzoekster. Op grond van verzoeksters eigen verklaringen is de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van mening “dat deze littekens niet veroorzaakt zijn door de mishandelingen vanwege de leden van haar familie, aangezien verzoeksters verklaringen over deze mishandeling en de aanleiding hiervoor ongeloofwaardig zijn”. Hij vervolgt dat, “[o]ok al kan worden aangenomen dat dergelijke littekens zijn ontstaan door een daad van geweld en verzoekster in het verleden het slachtoffer is geweest van fysieke mishandeling, op basis van de verklaringen van verzoekster en het geheel van de voorgelegde elementen wordt echter niet aanvaard dat deze recent zijn en de aanleiding waren voor verzoeksters vertrek uit Somalië”.

Hierna overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen:

“De Raad is van mening dat eventueel kan worden aangenomen dat ook deze feiten zich eerder hebben voorgedaan, namelijk in Saoedi-Arabië, toen verzoekster er werkte als dienstmeisje. In dit verband stelde het arrest in het kader van het eerste verzoek om internationale bescherming (i) dat de nood aan internationale bescherming ten opzichte van Somalië wordt beoordeeld, (ii) dat niet blijkt dat verzoekster als gevolg van deze feiten in Somalië op heden vervolging vreest of een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling loopt, (iii) dat verzoekster immers hierover verklaarde dat zij bang was om aan haar ouders en broers te vertellen dat zij geen maagd was, maar aangezien verzoekster inmiddels gehuwd is en moeder van een kind, is deze vrees niet meer actueel. Bovendien is reeds komen vast te staan dat haar echtgenoot er geen problemen mee had.”

Anders dan verzoekster thans voorhoudt, neemt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met de voorgaande overwegingen geen “zachte” of “twijfelachtige positie” in. Hij oordeelt integendeel zonder hierover twijfel te laten bestaan dat verzoeksters relaas betreffende de voorgehouden mishandelingen in Somalië ongeloofwaardig is. Hij oordeelt verder dat voor zover deze feiten zich eventueel tijdens verzoeksters verblijf in Saoedi-Arabië zouden hebben voorgedaan, ze niet in aanmerking kunnen worden genomen en dit op grond van de drie opgesomde redenen. In de mate dat verzoekster dus meent dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen twijfel laat bestaan die tot een nader onderzoek van de

medische attesten had moeten leiden, berust haar kritiek op een foutieve lezing van het bestreden arrest.

Op grond van de voormelde feitelijke beoordeling, die tot de soevereine appreciatiebevoegdheid van de eerste rechter behoort, vermocht de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zonder schending van artikel 3 van het EVRM te oordelen dat zich geen verder onderzoek opdringt naar het bewijsmiddel, te dezen de medische attesten van de vzw Constats.

12. Het EHRM acht in zijn arrest van 19 september 2013 in de zaak nr. 10499/11, R.J. tegen Frankrijk, onvoldoende de motivering in een vonnis dat een medisch attest het bestaan van een oorzakelijk verband tussen de medische vaststellingen en de verklaringen van een verzoeker niet rechtvaardigt. Het EHRM verwijst naar het recente en ernstige karakter van de verwondingen die op gedetailleerde wijze zijn weergegeven in het medisch attest van R.J. en die overeenstemmen met het asielrelaas. Het EHRM is in die zaak van oordeel dat de sterke vermoedens over de oorsprong van de verwondingen van de betrokkene niet worden weggenomen door zich in het desbetreffende vonnis enkel te beroepen op het onvolledige karakter (“*caractère lacunaire*”) van het asielrelaas. Anders dan in de voornoemde zaak, wordt het asielrelaas met het bestreden arrest niet onvolledig doch ongeloofwaardig bevonden en dit op grond van concrete vaststellingen uit door verzoekster eerder afgelegde verklaringen.

13. Verzoeker toont met de verwijzing naar de in de voormelde rechtspraak door het EHRM vastgelegde principes derhalve geen schending aan van artikel 3 van het EVRM in de huidige zaak.

Artikel 149 van de grondwet en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet

14. De in artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht heeft het karakter van een vormvereiste. Een uitspraak is gemotiveerd in de zin van de voornoemde bepaling wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen. Om te voldoen aan de jurisdictionele motiveringsplicht is het niet relevant of die motieven in rechte of in feite juist zijn. Alleen een gemis aan motivering of daarmee gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven, maken een schending uit van artikel 149 van de Grondwet of artikel 39/65 van de vreemdelingenwet. Wanneer de motivering een verkeerde gevolgtrekking in rechte maakt, kan dit een schending van de wet uitmaken, maar is er nog geen sprake van een motiveringsgebrek. De rechterlijke motiveringsverplichting houdt niet in dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet antwoorden op elk argument dat tot staving of weerlegging van een middel is aangevoerd, maar dat geen afzonderlijk middel of afzonderlijke weerlegging vormt.

15. In de mate dat verzoekster voorhoudt dat de motivering van het bestreden arrest niet voldoet aan de eisen van artikel 3 van het EVRM zoals geïnterpreteerd in twee arresten van het EHRM, betwist zij in wezen de juistheid van de gegeven motieven. Deze kritiek houdt echter geen verband met de jurisdictionele motiveringsplicht als vormvereiste.

Verder geeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest duidelijk aan waarom hij verzoeksters argumentatie verwierpt, namelijk omdat verzoeksters algemene ongeloofwaardigheid is ondermijnd. Uit deze motivering blijkt waarom de huidige zaak volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verschilt van de situatie in de door verzoekster aangehaalde arresten van het EHRM, ook zonder dat in het bestreden arrest

uitdrukkelijk wordt ingegaan op deze laatste arresten. Verzoekster toont wat dat betreft geen schending aan van de jurisdictionele motiveringsplicht.

16. Het derde middel is ongegrond.

V. De overige middelen

17. Het auditorsverslag is beperkt tot het onderzoek van het derde middel. Het onderzoek van de zaak moet derhalve worden voortgezet.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent het debat.

2. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt met een aanvullend onderzoek belast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op dertien mei tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Frédéric Vanneste,	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams